

НАРЕДБА № 17 от 11.06.2010 г. за придобиване на квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“

Обн. - ДВ, бр. 54 от 16.07.2010 г., в сила от 16.07.2010 г.

Издадена от министъра на образованието, младежта и науката

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 525050 „Техник по подемно-транспортна техника“ от област на образование „Техника“ и професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 525050 „Техник по подемно-транспортна техника“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалностите 5250501 „Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства“ и 5250502 „Подемно-транспортна техника с електродвиждане“.

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебен план и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II

Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определят професионалните компетенции в края на обучението по професията, които гарантират на обучаемия възможност за упражняване на професията 525050 „Техник по подемно-транспортна техника“.

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);

2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДОИ по чл. 1 се определят и входящото минимално образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработване и утвърждаване на учебните планове по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Министър: С. Игнатов

Приложение към чл. 2

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“

Професионално направление:

525 Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства

Наименование на професията:

525050 Техник по подемно-транспортна техника

Специалности:

Степен на професионална квалификация:

5250501 Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства

Трета

5250502 Подемно-транспортна техника с електрозадвижване

Трета

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник на подемно-транспортна техника“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 08.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 09.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г.) входящото минимално образователно равнище за ученици е завършен седми клас или завършено основно образование.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено основно образование.

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация не се изисква кандидатите да притежават по-ниска професионална квалификация или професионален опит.

Ако за обучение по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация кандидатстват лица, завършили обучение за придобиване на професионална квалификация по професия от професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“ с придобиване на втора или трета степен на професионална квалификация, обучението им се зачита и се организира надграждащо обучение. Съдържанието на обучението се определя след сравняване на компетенциите и резултатите от обучението, описани в Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиване на квалификация по професията.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Техникът по подемно-транспортна техника извършва, организира и контролира техническото обслужване и ремонта на подемно-транспортна техника (ПТТ), транспортира и експлоатира (работи с) тази техника в зависимост от притежаваните правоспособности.

Техникът по подемно-транспортна техника спазва инструкциите за техническо обслужване и ремонт на подемно-транспортна техника, като контролира качествено извършване на посочените операции, чрез което гарантира нейната продължителна и безопасна експлоатация. По време на работа с ПТТ той следи периодично нейните експлоатационни параметри с цел недопускане на авария. Трудовата дейност е екипна, което изисква спазване на трудовата дисциплина, умение за толерантно общуване за опазване на своето здраве и това на другите членове от екипа.

Лицата, упражняващи тази професия, трябва да притежават следните личностни качества: професионализъм, технически усет и способности, издръжливост на напрегната работа и стрес, прецизност и съобразителност.

Условията на труд на техника по подемно-транспортна техника зависят от вида на дейността, която извършва; от местонахождението на машината и възможностите на фирмата. Дейностите са различни, специфични за всяка машина, в зависимост от инструкциите за техническо обслужване и ремонт, препоръчани от фирмата производител. Те се извършват в стационарни ремонтни помещения или чрез подвижни работилници на обекта, където тя работи. Подемно-транспортната техника може да работи с по-малко натоварване през зимния сезон. Лицата, упражняващи професията (техници или машинисти), по-често работят през деня, на едносменен или двусменен режим на работа. Задължително се осигуряват безопасни и здравословни условия на труд (ЗБУТ).

В своята работа техникът използва: комплекти техническа документация (правилници, наредби, инструкции, чертежи, схеми, табла, работни карти и др.), съвременна справочна и каталожна литература, подходящо оборудвани работилници (инструменти, приспособления, уреди, агрегати, съвременни средства за диагностика, необходими за техническото обслужване и ремонт на подемно-транспортна техника), компютър с интернет и професионален софтуер; съответната подемно-транспортна техника и МПС, за чието управление се изисква определена правоспособност; работно облекло.

За да има право да управлява подемно-транспортна техника, лицето, придобило трета степен на професионална квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“, трябва да получи правоспособност при условията на Наредба № 1 от 2002 г. за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки, издадена от министъра на образованието и науката и министъра на труда и социалната политика (ДВ, бр. 28 от 2002 г.), Наредба № 1 от 2006 г. за придобиване или признаване на правоспособност за работа с електрокари и мотокари в предприятията, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 37 от 2006 г.), Наредба № 37 от 2002 г. на министъра на транспорта и съобщенията за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на

правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение (ДВ, бр. 82 от 2002 г.).

За целта обучението по различните специалности от професията „Техник по подемно-транспортна техника“ включва и подготовка за придобиване на правоспособности за управление на различна подемно-транспортна техника и МПС (в зависимост от желанието на обучаваните и възможностите на обучаващата институция), както следва:

Специалност 5250501 „Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства“ за:

? машинист на кранове стрелови тип, монтирани на автомобили или на самоходни или несамоходни шасита - II степен, за кранове с товароподемност до 16 тона;

? машинист на подвижни работни площадки;

? работа с електрокари и мотокари в предприятията;

? управление на МПС от категории „В“ и „С“ съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. на министъра на транспорта и съобщенията за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение (ДВ, бр. 82 от 2002 г.).

Специалност 5250502 „Подемно-транспортна техника с електродвижане“:

? машинист на мостови и козлови кранове - II степен, за кранове с товароподемност до 40 тона;

? машинист на кулокранове - II степен, за кранове с товарен момент до 160 тонметра;

? машинист на щабелни кранове;

? управление на МПС от категория „В“ съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. на министъра на транспорта и съобщенията за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение (ДВ, бр. 82 от 2002 г.).

Ако обучаващата институция има възможност и обучаваните желаят, може да се организира чрез предвидените в учебния план часове за ЗИП допълнително обучение за придобиване на правоспособности за управление и на други товароподемни кранове съобразно изискванията на посочената Наредба № 1 за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки, издадена от министъра на образованието и науката и министъра на труда и социалната политика (ДВ, бр. 28 от 2002 г.).

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лице, придобило трета степен на професионална квалификация по дадена специалност от професията „Техник по подемно-транспортна техника“, може да се обучава по друга специалност от същата професия, като се зачитат резултатите от обучението му по общата задължителна общообразователна подготовка - единна за всички професионални направления, по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“, и по специфичната за професията „Техник по подемно-транспортна техника“ задължителна професионална подготовка.

Лице, придобило трета степен на професионална квалификация по дадена специалност от професия „Техник по подемно-транспортна техника“, може да се обучава по същата специалност от друга професия на професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“, като се зачитат резултатите от обучението му по общата задължителна общообразователна подготовка - единна за всички професионални направления, и по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от това професионално направление.

Притежаващите правоспособност за управление на определен вид и степен товароподемни кранове могат да продължат обучението си за придобиване правоспособност за управление на друг вид товароподемни кран и по-висока степен по съкратени програми съобразно изискванията на Наредба № 1 за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки, издадена от министъра на образованието и науката и министъра на труда и социалната политика (ДВ, бр. 28 от 2002 г.).

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) в Република България, утвърдена със Заповед № 742 от 27.12.2005 г., Заповед № 416 от 08.06.2006 г., Заповед № 884 от 07.11.2006 г., Заповед № 969 от 28.12.2007 г., Заповед № 01/1114 от 30.12.2008 г. на министъра на труда и социалната политика, лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“, могат да заемат длъжностите 7231-2002 Техник-механик, автомобили и кари; 7231-3001 Автомеханик; 7231-2006 Механик, гараж за транспортни средства; 231-2002 Автомонтьор; 7231-2007 Монтьор, двигатели на МПС; 8331-2011 Шофьор, автокран; 3115-3004 Техник-механик, автомобили и кари; 8333-2002 Кранист; 8333-2003 Кранист (подвижен); 8334-2003 Водач, електрокар; 8334-2004 Водач, мотокар; 8334-2001 Водач (оператор), открита платформа с повдигащо устройство; 8333-2006 Машинист, автовишка; 8322-2005 Шофьор, товарен автомобил; 8324-2001 Шофьор, противопожарен автомобил; 8324-2002 Шофьор, платформа; 8324-2003 Шофьор, самосвал; 8324-2004 Шофьор, специален автомобил; 8324-2005 Шофьор, тежкотоварен автомобил - 12 и повече тона; 8324-2006 Шофьор, товарен автомобил (международни превози); 8324-2007 Шофьор, цистерна; 7233-2028 Монтьор, промишлено оборудване; 7233-2034 Монтьор, ремонт на машини и оборудване; 8322-2001 Шофьор, лек автомобил до 9 места; 8322-2002 Шофьор линейка; 8322-2003 Шофьор, пощенски автомобил; 8322-2004 Шофьор, такси; 8333-2015 Оператор-мост, както и други длъжности, включени при актуализиране на НКПД.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? знае и спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;

? не замърсява и опазва околната среда;

? осъществява ефективни комуникации при изпълнение на трудовата си дейност в работен екип (умее да формулира проблеми, да задава въпроси и прави отчет за извършената работа);

? знае правата и задълженията си като участник в трудовия процес съгласно Кодекса на труда;

? участва при разпределяне на задачите, съдейства и търси помощ от членовете на екипа, отнася се с чувство за отговорност при изпълнение на задачата, която му е възложена;

? разбира собствената си роля в трудовия процес и съзнава необходимостта от повишаване на квалификацията си.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? разпознава, разчита и използва техническа документация (справочници, чертежи, схеми, скици, инструкции и др.);

? познава свойствата, начините за обработка и приложението на основните конструкционни и експлоатационни материали;

? познава и използва инструменти, уреди, приспособления, стендове, необходими за изпълнение на трудовите дейности;

? знае основните машинни елементи, съединения, възли и агрегати;

? познава основните принципи на автоматизацията;

? притежава знания по електротехника, електроника, хидравлика и пневматика.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията „Техник по подемно-транспортна техника“ задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? знае предназначението, устройството, конструктивните особености и характерните неизправности на товароподемните механизми;

? знае и спазва изискванията на Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения (ДВ, бр. 60 от 2006 г.);

? транспортира подемно-транспортна техника;

? спазва правилата за безопасно управление на моторно превозно средство и за поведение при пътно-транспортно произшествие;

? прилага усвоените знания и умения за правилно организиране на работното място по време на техническо обслужване, ремонт и експлоатация на подемно-транспортна техника;

? изготвя план-графиците за техническо обслужване и ремонт на подемно-транспортна техника;

? контролира целесъобразното използване на резервни части;

? извършва съвместни дейности с други лица, умее да работи в екип;

? умее да оценява конкретните ситуации на работното място и съобразно с тях да извършва необходимите трудови дейности;

? изпълнява трудовите си задължения съобразно нормативните изисквания;

? ползва техническа документация и осъществява кратка комуникация на чужд език.

4. Резултати от ученето

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
1	2
<i>Общи за професията „Техник по подемно-транспортна техника“</i>	
1. Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда при изпълнение на служебните си задължения	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. Започва работа, след като е преминал съответните форми на обучение и инструктажи по безопасност на труда 1.2. Избира и използва правилно лични предпазни средства и работно облекло 1.3. Обезопасява работното място 1.4. Използва изправни и безопасни инструменти и приспособления 1.5. Спазва правилата за безопасна работа с инструменти и приспособления 1.6. Работи с подемно-транспортна техника, спазвайки изискванията на Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения (БЕТНПС) 1.7. Поддържа чисто работното си място 1.8. Събира и изхвърля отпадните материали на определените за целта места при спазване на изискванията за опазване на околната среда. 1.9. Разпознава опасни ситуации, които биха възникнали в процеса на работа, и реагира правилно при аварии 1.10. Спазва изискванията за противопожарна безопасност и реагира правилно при пожар 1.11. Оказва долекарска помощ на пострадал при необходимост
2. Извършва техническо обслужване на подемно-транспортна техника (ПТТ)	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. Подготвя и обезопасява работното място 2.2. Подбира и използва правилно инструменти и приспособления 2.3. Ползва документация, издадена от фирмата производител (на български и чужд език) за техническо обслужване на ПТТ 2.4. Извършва външен оглед на ПТТ 2.5. Извършва замервания на параметри и величини 2.6. Анализира диагностичните признаци, определящи техническото състояние на подемно-транспортната техника 2.7. Извършва операциите от техническото обслужване съгласно инструкциите
3. Извършва демонтаж и дефектовка на подемно-транспортната	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Подготвя и обезопасява работното си място 3.2. Запознава се с техническото състояние на ПТТ: визуално; от придружаващата го документация; чрез устна информация от машинист, който е работил с нея

техника и нейните възли	<ul style="list-style-type: none"> 3.3. Почиства и измива ПТТ 3.4. Придвижва ПТТ до мястото за ремонт 3.5. Подбира и използва правилно инструменти, приспособления, уреди, стендове – за демонтаж и дефектовка, съгласно предназначението им 3.6. Демонтира ПТТ и нейните възли и механизми (в зависимост от вида на ремонта) 3.7. Почиства и измива възлите и елементите, като следи за техническото им състояние 3.8. Прави дефектовка на елементите и определя годността им чрез: оглед, замервания на параметри и величини, специални методи
4. Извършва ремонт на подемно-транспортна техника	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Подготвя и обезопасява работното място 4.2. Подбира и използва правилно инструменти и приспособления 4.3. Прилага знанията си за свойствата и начините за обработка на основните конструкционни материали по време на ремонта 4.4. Извършва ремонт на възлите и елементите от ПТТ 4.5. Спазва технологичната последователност на ремонтните работи 4.6. Разчита скици, чертежи, схеми на подемно-транспортна техника 4.7. Съставя протоколи, попълва дневници и ведомости 4.8. Намира и съхранява информация в компютъра, създава елементарен текст, намира информация в интернет, свързана с ремонта
5. Извършва монтаж и изпитване на подемно-транспортна техника	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Подготвя работното място 5.2. Подбира и използва правилно инструменти и приспособления 5.3. Сглобява възлите и механизмите на ПТТ 5.4. Регулира възли и механизми от ПТТ 5.5. Сглобява ПТТ 5.6. Изпитва ПТТ 5.7. Попълва дневници и ведомости
6. Експлоатира (работи) с подемно-транспортна техника	<ul style="list-style-type: none"> 6.1. Прави подходящ избор на ПТТ в зависимост от характера на предстоящата работа 6.2. Обезпечава работата на машиниста с необходимите горивно-смазочни материали 6.3. Управлява ПТТ, като за целта притежава свидетелство за съответната правоспособност 6.4. Транспортира подемно-транспортна техника, като за целта притежава правоспособност за управление на съответното МПС

- 6.5. Разчита (на български и чужд език) товароподемните характеристики на ПТТ
- 6.6. Използва правилно товароподемните характеристики по време на експлоатация на ПТТ
- 6.7. Използва предварително изготвени схеми за работа при товарно-разтоварни дейности с ПТТ
- 6.8. Избира подходящи товарозахващащи приспособления
- 6.9. Следи изменението на експлоатационните параметри по време на работа с ПТТ

Специфични за специалност 5250501 „Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства“

7. Извършва техническо обслужване на подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства	7.1. Спазва инструкциите на фирмата производител за периода и съдържанието на техническото обслужване 7.2. Използва знанията си за устройството, силовото предаване и хидравличната уредба на ПТТ, монтирана на пътни транспортни средства, по време на техническото обслужване 7.3. Организира операциите от техническото обслужване, специфични за съответната ПТТ, монтирана на пътни транспортни средства 7.4. Извършва операциите от техническото обслужване, специфични за съответните пътни транспортни средства, върху които е монтирана ПТТ
8. Извършва ремонт на подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства	8.1. Извършва ремонтни операции, специфични за съответните пътни транспортни средства и монтираната върху тях ПТТ 8.2. Прилага знанията си за устройството, силовото предаване и хидравличната уредба на ПТТ 8.3. Организира ремонтни операции, специфични за съответните пътни транспортни средства и монтираната върху тях ПТТ
9. Работи с подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства	9.1. Извършва операциите преди и след работа, предвидени в инструкцията за експлоатация на съответната ПТТ 9.2. Спазва изискванията на строителния проект при строително-монтажни работи с ПТТ 9.3. Използва и спазва инструкцията, предоставена от фирмата производител, за експлоатация на конкретната ПТТ, монтирана на пътни транспортни средства 9.4. Придвижва пътно-транспортното средство, на което е монтирана ПТТ, след завършване на работата на обекта, като спазва правилата за безопасно движение по пътищата

Специфични за специалност 5250502 „Подемно-транспортна техника с електрозадвижване“

10. Извършва	10.1. Спазва инструкциите, предоставени от фирмата

<p>техническо обслужване на подемно-транспортна техника с електрозадвижване</p>	<p>производител, относно периода и съдържанието на техническото обслужване</p> <p>10.2. Прилага знанията си за устройството, силовото предаване и електрическата уредба на ПТТ с електрозадвижване по време на техническото обслужване</p> <p>10.3. Организира операциите от техническото обслужване, специфични за съответната ПТТ с електрозадвижване</p> <p>10.4. Извършва операциите от техническото обслужване на елементите от електрообзавеждането на ПТТ</p> <p>10.5. Организира операциите от техническото обслужване на ходовата част, специфични за ПТТ с електрозадвижване</p>
<p>11. Извършва ремонт на подемно-транспортна техника с електрозадвижване</p>	<p>11.1. Прилага знанията си за устройството, силовото предаване и електрическата уредба на ПТТ по време на ремонта</p> <p>11.2. Извършва ремонтни операции, специфични за съответната ПТТ с електрозадвижване, използвайки знанията за нейното устройство, силово предаване и електрическа уредба</p> <p>11.3. Спазва инструкцията, предоставена от фирмата производител, за ремонт на конкретната ПТТ с електрозадвижване</p> <p>11.4. Извършва ремонтни дейности на ходовата част, специфични за ПТТ с електрозадвижване</p>
<p>12. Работи с подемно-транспортна техника с електрозадвижване</p>	<p>12.1. Извършва операциите преди и след работа, предвидени в инструкцията за експлоатация на съответната ПТТ</p> <p>12.2. Използва и спазва инструкцията, предоставена от фирмата производител, за експлоатация на конкретната ПТТ с електрозадвижване</p>

5. Изисквания към материалната база

5.1. Учебни кабинети

Обучението по теория се провежда в учебни кабинети, обособени за всеки предмет или за няколко предмета в зависимост от възможностите на обучаващата институция. Препоръчва се обзавеждането на учебни кабинети по следните предмети: здравословни и безопасни условия на труд, техническо чертане, техническа механика и технология на металите, електротехника, електроника и електрообзавеждане на ПТТ, ПТТ и товароподемни механизми.

5.1.1. Основно оборудване: учебни маси, столове, учебна дъска, технически средства и аудио-визуална техника.

5.1.2. Учебни помагала: съобразно учебното съдържание по съответния предмет (табла; схеми; каталози; инструкции; справочници; технически паспорти; видеофилми; програмни продукти; макети; елементи и възли от ПТТ; фирмени материали за новости в ПТТ).

5.2. Учебни работилници

В учебните работилници се провежда обучението по учебна практика. Те трябва да отговарят на нормативните изисквания за практическо обучение по:

общопрофесионални умения; товароподемни механизми; автотранспортна техника; обслужване и ремонт на ПТТ.

Учебните работилници трябва да разполагат с работни места за всички обучавани и едно за обучаващия. Работното място на обучавания трябва да е в съответствие с нормативите за извършване на съответната дейност и с методическите изисквания.

Работилниците да са снабдени с оборудване и учебни помагала съобразно учебното съдържание на съответната учебна практика:

5.2.1. Оборудване: инструменти, уреди, приспособления, стендове, агрегати, необходими за изпълнение на трудовите дейности, работни маси, столове (пейки) за обучаваните по време на инструктажите, металорежещи и металообработващи машини, повдигателни съоръжения.

5.2.2. Учебни помагала: елементи и възли от ПТТ, макети, табла, схеми, каталози, инструкции, справочници, технически паспорти и др.

Организирането и провеждането на практическото обучение може да се извършва и в учебно-производствени бази на фирми, чиято дейност съответства на учебното съдържание, съгласно предвидените в ЗПОО възможности.

5.3. Машинен парк и учебен полигон

За правилно и безопасно провеждане на учебната практика по технология на работа с ПТТ е необходимо обучаващата институция да разполага с учебен полигон и ПТТ съобразно специалността, по която обучава, и изискванията на съответните наредби, посочени в т. 2 „Описание на професията“ за придобиване на правоспособности за управление на товароподемни кранове, подвижни работни площадки, електрокари и мотокари.

Обучението за съответните категории водачи на МПС се провежда съобразно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. (ДВ, бр. 92 от 2002 г.) на министъра на транспорта за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение. Организирането и провеждането на обучението по учебната практика по технология на работа с ПТТ може да се извършват с машини на фирми (съгласно предвидените в ЗПОО възможности) на учебния полигон на обучаващата институция.

Работните места в учебните машини трябва да бъдат допълнително оборудвани съгласно съответните нормативни документи.

6. Изисквания към обучаващите

Професионалната подготовка по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ се извършва от лица с образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионални направления „Транспорт, корабоплаване и авиация“, „Машинно инженерство“, „Общо инженерство“, „Материали и материалознание“, „Електротехника, електроника и автоматика“ от област на висше образование „Технически науки“ и по специалности от професионални направления „Икономика“ от област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64 от 2002 г.) и съответстващи на учебните предмети (модули) от задължителната професионална подготовка.

За практическото обучение по придобиваните правоспособности лицата трябва да притежават съответната правоспособност от същата или по-висока степен.

По изключение преподаватели по практика за придобиване на правоспособност за машинист на кранове могат да бъдат и лица с най-малко средно образование и степен на правоспособност, по-висока или равна на правоспособността, за която се провежда обучението, и с професионален опит не по-малък от 5 години.